

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Trutnov

Školní vzdělávací program

školní družiny

Učíme se pro život

Obsah

Identifikační údaje	1
Charakteristika školy	2
Charakteristika školní družiny	5
Školní družina – výstupy, obsah	6
Školní družina – cíle vzdělávání	9
Školní družina – organizační podmínky	11

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ŠVP: **UČÍME SE PRO ŽIVOT**

Předkladatel a zřizovatel

ŠKOLA: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Trutnov
Horská 160, Trutnov 541 02

ŘEDITEL: Mgr. Jaromír Vašíček
Tel.: 499 733 386

KONTAKTY: Tel.: 499 733 386, 732 457 024
e-mail : mzps.trutnov@volny.cz

IČ: 708 41 179

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Královéhradecký kraj
Sídlo: Pivovarská 1245/2, Hradec Králové 500 02

KONTAKTY: Tel: 495 817 111
e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz

IZO: 600024610

KOORDINÁTOR ŠVP : Mgr. Dagmar Slaninová

PLATNOST OD: 1. 9. 2010

PLATNOST AKTUALIZACE: 1. 9. 2022

SCHVÁLENO PEDAGOGICKOU RADOU DNE: 14. 6. 2022

PROJEDNÁNO ŠKOLSKOU RADOU DNE: 16. 6. 2022

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Součásti a velikost školy

Škola sdružuje:

1. Mateřská škola pro děti uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 26 dětí
2. Základní škola pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 98 žáků
3. Základní škola při zdravotnickém zařízení (Maxima Gorkého 77, Trutnov 541 01)
4. Mateřská škola při zdravotnickém zařízení (Maxima Gorkého 77, Trutnov 541 01)
5. Základní škola speciální (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 52 žáků
6. Přípravný stupeň základní školy speciální (Horská 160, Trutnov 541 02)
7. Střední škola pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona - jednoletá (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 14 žáků
8. Střední škola pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona - dvouletá (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 28 žáků
9. Školní družina (Horská 160, Trutnov 541 02) – kapacita 35 žáků

Základní údaje

Škola je speciálně pedagogické zařízení. Poskytuje základní vzdělání dětem s lehkým mentálním postižením, základy vzdělání pro žáky se středním mentálním postižením a těžkým mentálním postižením, dětem s poruchou autistického spektra.

Do 30. 12. 2005 byla vedena pod názvem Zvláštní škola a Pomocná škola. Od 1. 1. 2008 – změna názvu na: Speciální základní škola a Mateřská škola, Trutnov. Od 1. 9. 2012 – změna názvu na: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Trutnov. Od 1. 1. 2008 – připojení Základní školy při nemocnici a Mateřské školy při nemocnici.

Škola se nachází v části Trutnova – Horní Staré Město. Je dostupná městskou hromadnou dopravou. Nedaleko je i autobusová zastávka pro autobusy, kterými přijíždějí žáci ze spádových oblastí. V blízkosti je i vlaková zastávka.

Vybavení školy

Prostorové a materiální podmínky

Třídy jsou vybaveny jednomístnými výškově stavitelnými žákovskými lavicemi a židlemi, jejichž uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky. Pro žáky s poruchami autistického spektra máme řadu speciálních pomůcek, sloužících ke strukturovanému vyučování (soubory piktogramů, komunikační tabulky). Pro výuku žáků s tělesným postižením jsou ve třídě lavice se sklopnou deskou a speciální folií, mohou využívat relaxační bazének.

V budově školy jsou kromě kmenových tříd odborné pracovny – dílny na práci se dřevem a kovem, počítačová učebna, třída ekologické výchovy, cvičná kuchyň, keramická dílna, výtvarná dílna, interaktivní učebna, tělocvična, sportovní hřiště, školní pozemek, žákovská knihovna, relaxační

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

místnost, multismyslová místnost Snoezelen. Školní družiny (3 oddělení) jsou vybaveny pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní a pasivní relaxaci a pro učení.

Žáci mají možnost stravovat se ve školní jídelně.

Všechny třídy jsou vybaveny množstvím didaktických pomůcek, které jsou dle potřeby neustále doplňovány. Ve všech třídách jsou pro žáky nainstalovány PC s výukovými programy. Při výuce jsou využívány tablety. Na chodbách jsou pro relaxaci umístěny stoly pro stolní fotbal a ve druhém poschodí jsou na zdi umístěny hrací prvky, které mohou děti využívat během velké přestávky.

Hygienické zázemí (šatny, WC) odpovídají potřebám a příslušným normám. Škola má bezbariérový přístup a bezbariérové WC.

Pro učitele a zaměstnance školy jsou k dispozici 2 sborovny (z toho 1 s vybavením - PC, internet, tiskárna, kopírka) a 3 kabiny.

Hygienické podmínky a bezpečné vzdělávání

Rozvrhy hodin jednotlivých tříd jsou sestaveny s ohledem na dodržování vhodné struktury pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů.

Učitelé dbají na dodržování pitného režimu z vlastních zásob žáků.

Prostředí učeben odpovídá platným hygienickým normám.

Problematiku zneužívání návykových látek řeší školní řád.

Pravidelné poučení žáků o BOZP probíhá 1x měsíčně.

Při úrazu žáků je kontaktován školní zdravotník.

Ohledně epidemiologické situace se řídíme aktuálními nařízeními MŠMT. Na základě pokynů ředitele školy dbáme o zvýšenou hygienu rukou a časté větrání.

Psychosociální podmínky

Ve vzdělávání upřednostňujeme získávání praktických dovedností nad teoretickým osvojováním učiva. Je vytvářeno přátelské, zdravé a partnerské prostředí, směřující k všestrannému prospěchu žáka. Zabezpečujeme ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Učitelé plně respektují potřeby každého jedince. Každodenní styk s rodiči napomáhá dosažení všech vytyčených cílů.

Personální podmínky

Velikost pedagogického sboru záleží na množství žáků. Ve škole pracují plně kvalifikovaní speciální pedagogové. V jejich práci jim pomáhají asistentky pedagoga. Dále ve třídách základní školy speciální pomáhá osobní asistentka, které pracuje dle daného rozvrhu. Věkový průměr se pohybuje okolo 46 let. Všichni pedagogičtí pracovníci si neustále rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Organizační podmínky

Na tvorbě ŠVP se podílely všechny učitelky ZŠ speciální.

Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Rodiče se mohou informovat o dění ve škole kdykoliv telefonicky, při ranním a odpoledním předávání svých dětí. Rovněž se mohou s dotazy a podněty obracet přímo na vedení školy. Škola má zpracovány a pravidelně obnovovány webové stránky, ze kterých mohou rodiče i široká veřejnost čerpat informace o škole.

Výchovný poradce pořádá pro rodiče vycházejících žáků schůzky zaměřené na volbu povolání a přijímací řízení.

Ve škole je ustavena školská rada, ve které je zvolený zástupce rodičů, zřizovatele školy a pedagogů.

Škola dále spolupracuje po odborné stránce SPC, PPP, případně s dalšími odbornými pracovišti.

Dlouhodobé projekty:

Spolupráce s partnerskými školami:

- 1) ve školním roce 2007/08 – zahájena spolupráce se Speciální základní školou a Mateřskou školou Litomyšl
– zahájena spolupráce se Speciální základní školou Senica (SR)
- 2) ve školním roce 2008/09 – zahájena spolupráce se Speciální základní školou při FN HK
- 3) ve školním roce 2012/13 – zahájena spolupráce se Speciální základní školou Kamenná Hora (PL)

Charakteristika žáků

Žáci se závažným mentálním postižením mají své postižení zpravidla spojené i s dalšími závažnými poruchami motoriky, komunikačních schopností a s dalším zdravotním omezením, a proto je nutné vzdělávat je podle speciálně upraveného programu. Hlavním obsahem vzdělávání těchto žáků je sebeobsluha, hygiena a stravování. Důraz je kladen na osvojení elementárních vědomostí, dovedností a návyků, který jim umožní získat určitou míru soběstačnosti. Vzdělávání má nejenom jiný obsah, ale jsou používány odlišné metody práce. Jedná se především o využívání alternativních a augmentativních systémů komunikace.

Charakteristika školní družiny

Školní družina

Na škole fungují 3 samostatná oddělení školní družiny. Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (např. zájmové kroužky).

Hodnocení vedení školy (kritéria hodnocení):

- způsob motivace
- vedení činnosti ŠD
- pestrost činnosti
- individuální přístup k dětem
- dodržování BOZP
- rozvoj osobnosti žáka
- námětová pestrost
- komunikace mezi vychovatelkami
- spolupráce s rodiči
- prezentace ŠD na veřejnosti
- zlepšování materiálních podmínek
- zlepšování personálních podmínek

Školní družina – výstupy, obsah

VÝSTUPY	OBSAH	POMŮCKY
Poznáváme naši školu	<u>A. Místo kde žijeme</u> - seznámení se školou, jeho zaměstnanci - návštěva internetových stránek školy - obrázky, výrobky a písničky tematicky svázané se školou	
Kde se vzalo, tu se vzalo	- seznámení s historií a současností města, jeho znakem a představiteli - kresba nebo malba obrázků tematicky svázaných s městem - pohádky, pověsti a písničky svázané s regionem	
Těšíme se na Ježíška	- vánoční koledy, vánoční zvyky, dárky, dopisy Ježíškovi, přání k Novému roku, cukroví, vánoční výzdoba,	
Masopuste, Masopuste	- masopustní zvyky, písničky, - karnevalové masky	
Smrt neseme ze vsi	- vynášení smrtky, písničky, tvorba smrtky	
Líto, líto neseme Koleda, koleda tetičko	- pletení pomlázek, velikonoční výzdoba, kraslice, velikonoční zvyky, koledy	
Blahopřejeme, maminko	- dárky, přání, písničky a básničky ke dni matek	

Školní družina – výstupy, obsah

VÝSTUPY	OBSAH	POMŮCKY
Jdeme do školy	- pravidla silničního provozu - dopravní prostředky (obrázky, písničky o dopravních prostředcích)	
Máme rádi legraci	- zapojení do akcí podle ročního plánu akcí školy	
My jsme vzorní školáci	<u>B. Lidé kolem nás</u> - správné hygienické návyky při stolování - správné techniky při stolování - zvládnutí sebeobsluhy při každodenních činnostech - pomoc handicapovaným - dodržování pravidel her a soutěží - dodržování školního řádu	
Víme čemu věřit?	- pohádky, příběhy - nevěřte všemu, co vidíte	
Kamarádíme s počítačem	- základy počítačové grafiky - výukové programy - prezentace akcí - práce s internetem (vyhledávání informací)	

Školní družina – výstupy, obsah

VÝSTUPY	OBSAH	POMŮCKY
Jsme to stále my	C. <u>Lidé a čas</u> - fotografie z rodinného alba - jak lidé žili dříve a jak žijí dnes (povídání, četba, kresba, modelování)	
Kalendář nás už nestraší	- roční období (změny v přírodě, písničky svázané s ročními obdobími) - dny, měsíce	
Máme rádi zvířata	D. <u>Rozmanitosti přírody</u> - obrázky zvířat, příběhy zvířat ve filmech a v literatuře - písničky o zvířatech	
Vesele si hrajeme s přírodou	- ochrana přírody – (den země, den vody) - malujeme přírodu kolem nás - písničky o přírodě - péče o pokojové rostliny ve ŠD - sledování růstu rostlin (obilí)	
Bojujeme s bacily	E. <u>Člověk a jeho zdraví</u> - dodržování osobní hygieny - pohyb na čerstvém vzduchu, otužování	
Něco se nám stalo	- první pomoc – nácvik jednoduchého ošetření - telefonování na čísla 150, 155, 158 - bezpečné chování ve ŠD	

Školní družina – cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání

Zvládnout sebeobslužné činnosti	- prohlubovat naučené úkony sebeobsluhy při stravování, oblékání a úklidu - odstraňovat zlozvyky v sebeobsluze
Seznámit se a dle možností zvládnout nové pracovní činnosti	- seznamovat s novými výtvarnými a pracovními technikami - provádění praktických pracovních a výtvarných činností
Prohloubit znalosti získané ve vyučování	- upevňování a rozšiřování získaných znalostí při četbě, vyprávění a hrách
Zvládnout pravidla života a práce ve skupině	- nabádat ke spolupráci ve dvojicích a skupinách - dohlížet na dodržování pravidel spolupráce ve dvojicích i skupinách - dohlížet na dodržování pravidel slušného chování - dbát na dodržování pravidel při hrách a soutěžích
Dbát o svou kondici a zdraví	- dbát na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti - vzbudit zájem o sportovní činnosti

Formy vzdělávání v ŠD:- individuální činnosti sebeobslužné

- individuální činnosti pracovní a výtvarné
- individuální činnosti hudební, pohybové a hudebně pohybové
- skupinové činnosti
- vycházky
- exkurze
- hry v přírodě
- příležitostné akce
- soutěže

Délka vzdělávání: vzdělávání probíhá v jednoletých cyklech

Školní družina pracuje v samostatných místnostech.

Školní družina – cíle vzdělávání

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat s rodiči. Dle stupně a charakteru jejich handicapu budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činnosti ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Vybavení ŠD: současnost:

- DVD přehrávač
- PC
- Tablety
- Hudební nástroje
- Hry
- Stavebnice
- Pracovní stoly
- Židle
- Tabule
- Výtvarné potřeby
- Vybavení pro ruční práce
- Sportovní náčiní
- Dětské časopisy

Personální obsazení školní družiny:

Školní družina pracuje ve třech odděleních

Výchovnou činnost ve školní družině zabezpečují 3 vychovatelky a 3 asistentky pedagoga.

Ekonomické zabezpečení:

ŠD jako součást školy je zahrnuta do rozpočtu školy. Družina je poskytována přihlášeným žákům bez poplatku.

Školní družina – organizační podmínky

Provozní doba: 6:10 – 7:35 hod.
11:40 – 16:00 hod.

Podmínky docházky do ŠD:

- přihlašují rodiče nebo zákonný zástupce přihláškou
- odhlašují rodiče nebo zákonný zástupce písemně
- o přijetí dítěte do ŠD rozhoduje ředitel školy
- o vyloučení žáka ze ŠD rozhoduje ředitel školy

Kritéria přijetí žáku do ŠD

1. O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
2. ŠD není nároková.
3. Přednostně se přijímají:
 - žáci z nižších ročníků základní školy a nižších ročníků základní školy speciální
 - žáci dojíždějící ze vzdálenějších míst
 - žáci, kteří mají v naší škole sourozence
4. Podmínkou přihlášených žáků ve ŠD – zaplacené obědy ve školní jídelně.

Kritéria vyloučení dítěte ze ŠD

1. O vyloučení dětí ze školní družiny rozhoduje ředitel školy.
2. Důvodem k vyloučení ze ŠD je:
 - ohrožování svého zdraví a zdraví ostatních účastníků provozu ŠD
 - opakované pozdní vyzvednutí dítěte po skončení provozu
 - dlouhodobá neomluvená absence
 - dlouhodobě nezaplacené obědy ve školní jídelně

Dočasné umístování žáků, kteří nejsou do ŠD přihlášení:

- žáci jsou umístováni do ŠD ve výjimečných případech na základě rozhodnutí ředitele školy.

Školní družina – organizační podmínky

Předávání žáků ze školy do ŠD:

- po vyučování: zpravidla v 11:40 hod. přebírá děti vychovatelka v prostoru šaten v hlavní budově
- děti, které končí vyučování ve 12:35 hod. a 13:30 hod., přebírá u šaten dohled školní jídelny a ten je i přivádí do příslušného oddělení ŠD

Bezpečnost ve ŠD:

- děti jsou pod stálým dohledem vychovatelky
- na začátku školního roku jsou děti seznámeny s bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví ve ŠD a při pobytu venku
- ŠD se řídí školním řádem a bezpečnostními předpisy školy

Pitný režim:

- zajištěn ve školní jídelně v době oběda, v ostatní době je zajištěn v jednotlivých odděleních ŠD.

Prostory určené pro provoz ŠD:

Výchovná činnost ŠD 1 se uskutečňuje přízemí hlavní budovy v učebně č 10. ŠD 2 a ŠD 3 využívají místnosti v budově školní jídelny. Žáci mohou využívat pro svou činnost i další prostory školy, jako např. Snoezelen, relaxační místnost, tělocvičnu, interaktivní místnost, školní hřiště.

Podmínka spojování oddělení

- oddělení se spojují podle určené pracovní doby vychovatelek (14:00 – 16:00 hod.)
- z provozních důvodů, ve výjimečných případech, na základě rozhodnutí ředitele školy

Podmínka přechodu žáků ŠD do dalších mimotřídních či mimoškolních aktivit:

- žáky přebírá ve ŠD vedoucí zájmového kroužku nebo mimoškolní aktivity a po skončení aktivity je přivede zpět do příslušného oddělení

Provoz ranní družiny:

- provozní doba: 6:10 – 7:35 hod.
- zabezpečení: dozor zabezpečuje vychovatelka a dle potřeby asistentka pedagoga
- příchod dětí do ŠD: individuálně z domova
- odchod ze ŠD: společně v doprovodu vychovatelky či asistentky pedagoga

Školní družina – organizační podmínky

Provoz odpolední družiny:

- provozní doba: zpravidla 11:40 – 16:00 hod.
- stravování: je zajištěno ve školní jídelně

Odchod ze ŠD:

- způsob odchodu, včetně osob, které mohou dítě vyzvednout, stanoví rodiče nebo zákonný zástupce na přihlášce
- změny oznamují rodiče nebo zák. zástupce předem písemně
- v případě nevyzvednutí dítěte ze ŠD bude postup následující
 - vychovatelka bude vyvíjet co největší snahu kontaktovat rodiče po dobu 10 min. po skončení provozu ŠD
 - v případě neúspěchu bude kontaktováno vedení školy a také Městská policie Trutnov

Styk s rodiči a zákonnými zástupci:

- při přebírání dětí při odchodu ze ŠD
- prostřednictvím školního notýsku nebo e-mailové adresy

Ustanovení o platbách zákonných zástupců za ŠD:

- úhrada: družina je poskytována přihlášeným žákům bez poplatku. Rodiče nebo zákonní zástupci přispívají na zajištění pitného režimu ve ŠD.

Dokumentace vychovatelky ŠD:

- školní vzdělávací program pro školní družinu
- roční plán činnosti
- měsíční plán činnosti
- přihlášky
- třídní kniha